

ירושלים, ז' בשבט תשע"ד

8 בינואר 2014

חוזר מס' ח-06-2407

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: דוח על כרטיסי אשראי
(דיווח לפיקוח על הבנקים, הוראה מס' 869)

מבוא

1. בעקבות תיקון 18 לחוק בנקאות (רישוי), עשויים להיכנס סולקים חדשים שיהיו מפוקחים ע"י הפיקוח על הבנקים ושאינם בהכרח תאגידים בנקאיים. לאור זאת ולאור הצרכים הפיקוחיים, תוקנה הוראה מס' 869 (דוח על כרטיסי אשראי).

התיקונים להוראה

הוראה מס' 869 – דוח על כרטיסי אשראי (רבעוני)

2. שם ההוראה ישתנה ויהיה מעתה: "דוח על כרטיסי חיוב" (רבעוני).
3. להלן השינויים העיקריים:
  - א. **הפרדה מלאה של לוחות הדיווח על פעילות ההנפקה (לוחות 01-02)** מאלו של פעילות הסליקה (לוחות 03-05), וזאת על מנת לתת מענה לכניסת סולקים חדשים שאינם עוסקים בהנפקת כרטיסי חיוב, וכן על מנת לנתח את הסיכונים לפי קווי הפעילות העיקריים של חברות העוסקות בשני התחומים.
  - ב. **הרחבת הדיווח על פעילות ההנפקה (לוחות 01-02)** - פילוח מצבת כרטיסים ומחזורי העסקאות לפי סוג כרטיס (חיוב מידי, חיוב נדחה, אשראי מתגלגל, נטען (לשימוש חוזר)), לפי מותגים (ויזה, מסטרקארד, ישראכרט, אמריקן אקספרס, דיינרס), פילוח מחזור העסקאות לפי אזור גיאוגרפי (בארץ ובחו"ל), ומחזור העסקאות במסמך חסר.
  - ג. **הרחבת הדיווח על פעילות הסליקה (לוחות 03-05)** - פילוח מחזורי העסקאות הנסלקות לפי סוג כרטיס (מקומי או תייר), לפי מותגים (ראה סעיף ב לעיל), מחזור העסקאות במסמך חסר, ומחזורי סליקת עסקאות בחו"ל (לבעלי רישיון סליקה בינלאומי).
  - ד. **הרחבת הדיווח על עמלות הסליקה (לוח 04)** - פילוח עמלות לפי סוג כרטיס (מקומי או תייר), לפי מותגים (ראה סעיף ב' לעיל), דיווח על עמלות בגין עסקאות במסמך

חסר ובגין סליקה בחו"ל (לבעלי רישיון סליקה בינלאומי), ואפשרות לנכות את העמלה הצולבת מעמלת בית עסק.

ה. **הרחבת הדיווח על סיכונים תפעוליים** (לוח 06) – סיכונים תפעוליים הגלומים בפעילות הנפקה וסליקה של כרטיסי חיוב לפי קטגוריות כשל עיקריות (אובדן, גניבה וזיוף כרטיסים, כשל תמורה), ולפי מיקום גיאוגרפי של העסקה (בארץ ובחו"ל).

ו. **הרחבת הדיווח על פעילות האשראי של סולקים ושל מנפיקים** (לוח 07) – חלוקה בין אנשים פרטיים לבין מסחרי, חלוקה לפי מוצרים עיקריים הנבדלים ברמת הסיכונים הגלומים בהם (באמצעות כרטיס לעומת ללא כרטיס, ללא חיוב ריבית לעומת עם חיוב ריבית, מזה: אשראי מתגלגל, ניכיונות ומקדמות לבתי עסק), ולפי תקופות לפירעון. כמו כן, נכללה במתכונת החדשה הרחבת דיווח על הפרשה להפסדי אשראי לפי מוצרים עיקריים, כמפורט לעיל.

תחילה

4. תחילת התיקונים להוראה היא מהדיווח ליום 31.3.2014.

שאלות וביוררים

5. בדבר שאלות וביוררים יש לפנות על פי הטבלאות בהוראה מס' 803 בהוראת הדיווח לפיקוח.

עדכון קבצים

6. מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
869-1-10 [8] (1/14)	869-1-6 גרסאות שונות
897-53 [4] (7/13)*	897-53 [4] (7/13)
897-54 [5] (1/14)	897-54 [4] (1/14)

* עמוד זה לא עודכן, אך הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו צדדית.

בכבוד רב.

אור סופר

סגן המפקח על הבנקים

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

תחולה

1. הוראה זו חלה על כל החברות המנפיקות כרטיסי חיוב או הסולקות עסקאות ששולמו באמצעות כרטיסים אלו. כל חברה תדווח על הלוחות הרלוונטיים לפעילותה.
2. הדיווח הינו על בסיס מאוחד.

מועד הגשת הדוח

3. את הדוח יש להגיש בתוך ארבעה ימי עסקים ממועד פרסום הדוח הכספי הרבעוני או השנתי.

הרכב הדוח

4. הדוח מורכב משלשה חלקים:
חלק א' – הנפקה:
לוח 01 - מספר כרטיסים, מספר עסקאות וסכום העסקאות - לפי מותג;
לוח 02 - מספר כרטיסים, מספר עסקאות וסכום העסקאות - לפי סוג כרטיס;
חלק ב' – סליקה:
לוח 03 – מספר בתי עסק, מספר עסקאות, סכום העסקאות ועמלת בית העסק- לפי גודל בית העסק;
לוח 04 – מספר עסקאות, סכום העסקאות ועמלות נטו- לפי מותג;
לוח 05 – התפלגות סך העסקאות בישראל לפי גודל עסקה;
חלק ג' – נזקים תפעוליים:
לוח 06 – נזקים בפועל (נטו) מפעילות הנפקה ומפעילות סליקה;
חלק ד' – חייבים:
לוח 07 – סיכון אשראי מאזני - אנשים פרטיים ומסחרי - באחריות החברה ובערבות בנקים ואחרים;

דרך הדיווח

5. יש לדווח באמצעות תקשורת מחשבים באינטרנט בטכנולוגיה המאובטחת, המשמשת את בנק ישראל. מתכונת הדיווח מצורפת בזה.

הגדרות

6. משמעות כל מונח בהוראה זו תהיה כהגדרתו בהוראות הדיווח לציבור, אלא אם נאמר אחרת.
7. **חוק כרטיסי חיוב** – חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.
8. **כרטיס חיוב** – כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב.

9. **מותג** – ארגון כרטיסי אשראי בינלאומי (לדוגמא: VISA) או מקומי (לדוגמא: ישראלכרט), המעניק רישיונות הנפקה ו/או סליקה.
10. **עסקה** – פעולה לרכישת מוצרים או שירותים וכן משיכת מזומנים בחו"ל. רכישת מט"ח אצל חלפנים תחשב כעסקה. לא יחשבו כעסקאות: תשלומים בגין עסקאות שבוצעו לפני תחילת הרבעון הנוכחי, עמלות שונות שגובה חברת כרטיסי האשראי ומשיכות מזומנים שבוצעו בישראל.
11. **עסקה במסמך חסר** – כהגדרתה בחוק כרטיסי חיוב.

לוחות 01-02:

12. **נכס, לקוח, מנפיק, ספק** - כהגדרתם או כמשמעותם בחוק כרטיסי חיוב.
13. **כרטיס חיוב מיידי** - כרטיס חיוב המיועד לרכישת נכסים מאת ספק תוך חיוב מיידי של התמורה ישירות מחשבון העו"ש של הלקוח.
14. **כרטיס חיוב נדחה** - כרטיס חיוב המיועד לרכישת נכסים מאת ספק ללא תשלום מיידי של התמורה.
15. **כרטיס אשראי מתגלגל** - כרטיס חיוב נדחה, בו הוגדר מראש סכום חיוב חודשי קבוע (בסכום או בשיעור). היה סך החיובים בחודש מסוים גבוה מהסכום שהוגדר, נגבה ההפרש, בתוספת ריבית, במועד מאוחר יותר.
16. **כרטיס נטען** - כרטיס תשלום כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב.
17. **כרטיס נטען חד פעמי** - כרטיס תשלום לשימוש חד פעמי, שלא ניתן לצבור בו ערך כספי בדרך של טעינה חוזרת.
18. **כרטיס מקומי** - כרטיס שבאמצעותו ניתן לבצע עסקאות בבתי עסק ישראלים בלבד.
19. **כרטיס פעיל/ לא פעיל** – הדיווח הוא רק לגבי כרטיסים שהינם בתוקף ביום האחרון של הרביע המדווח. אם בוצעה באמצעות הכרטיס לפחות עסקה אחת במהלך הרביע המדווח הוא יחשב כפעיל, ואם לאו, יחשב כלא פעיל.
20. **בערבות אחרים** – כרטיס שאינו באחריות התאגיד המדווח או בערבות תאגיד בנקאי.

לוחות 03-05:

21. **סולק** - כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981.
22. **בית עסק רשום (לוח 03)** – בית עסק שיש לו הסכם סליקה בתוקף ליום האחרון של הרביע המדווח, ומקושר ביום האחרון של הרביע במערכות של שבא לתאגיד המדווח.
23. **בית עסק פעיל (לוח 03)** - בית עסק, אשר לפחות עסקה אחת שבוצעה אצלו במהלך הרבעון המדווח, נסלקה על ידי התאגיד המדווח.
24. **מספר בתי עסק (לוח 03)** - כאשר מדובר על בית עסק עם מספר סניפים, אם מדובר על סניפים השייכים לבית העסק יש לדווח על כל הסניפים כעל בית עסק אחד, אך אם מדובר על מספר זכיינים יש לדווח על כל זכיין בנפרד.
25. **גודל בית העסק (לוח 03)** – יקבע לפי המחזור הסליקה הרבעוני של בית העסק (ברבעון המדווח), כאשר:
- 25.1. **בית עסק קטן** - מחזור סליקה רבעוני של עד חצי מיליון ₪.

- 25.2. **בית עסק בינוני** - מחזור סליקה רבעוני מעל חצי מיליון ₪ עד חמישה מיליוני ₪.
- 25.3. **בית עסק גדול** - מחזור סליקה רבעוני מעל חמישה מיליוני ₪.
26. **סליקה בישראל** - סליקת עסקאות שבוצעו בבתי עסק המאוגדים בישראל.
27. **סליקה בחו"ל** - סליקת עסקאות שבוצעו בבתי עסק המאוגדים מחוץ לישראל.
28. **כרטיס ישראלי** (לוח 04) - כרטיס אשר הונפק ע"י מנפיק המאוגד בישראל.
29. **כרטיס תייר** (לוח 04) - כרטיס אשר הונפק ע"י מנפיק המאוגד מחוץ לישראל.
30. **עמלת בית עסק** - עמלה הנגבית מבית העסק בגין סליקת עסקה בכרטיס חיוב, בין אם העמלה נקבעת כשיעור מהמחזור ובין אם העמלה היא בסכום קבוע מראש. לעניין הוראה זו, עמלה צולבת מהווה חלק מעמלת בית עסק.
- הדיווח יהיה על עמלות נטו (עמלות נטו - סך העמלות שנגבו מבתי העסק בתקופה המדווחת, בניכוי החזרים שבוצעו בתקופה המדווחת לבתי עסק בגין עמלות שנגבו).
31. **עמלה צולבת** (לוח 04) - עמלה המשולמת על ידי הסולק למנפיק הכרטיס בו בוצעה העסקה הנסלקת, תדווח רק העמלה המשולמת מהסולק שהוא התאגיד המדווח למנפיק שאינו התאגיד המדווח.
32. **עמלות אחרות** (לוח 04) - עמלות שנגבות מבית העסק שאינן עמלות בית העסק ואינן עמלות בגין העמדת אשראי.

לוח 06:

33. **כשל תמורה** - אי עמידה של הספק בהתחייבות לספק מוצר או שירות, אשר מהווה עילה להפסקת תשלומים בשל אי-אספקה על פי חוק כרטיסי חיוב.

הנחיות לדיווח הרבעוני

34. בלוחות 01-02 - "מספר הכרטיסים": במקרה של הנפקת כרטיס צל סלולרי לכרטיס קיים יש לכלול אותו פעם אחת בלבד.
35. בלוחות 01-05 - "מספר העסקאות" ו"סכום העסקאות": עסקה בתשלומים תחשב כעסקה אחת ותדווח רק ברבעון בו היא בוצעה. סכום העסקה שידווח יהיה סכום העסקה המלא ולא רק התשלום שבוצע במהלך הרבעון בגין העסקה הנ"ל.
36. בלוח 07 -
- 36.1. "תקופה לפירעון": התקופה החוזית שנותרה לפירעון, מיון לתקופות יעשה בהתאם לסעיף 51 להוראות הדיווח לציבור.
- 36.2. "כרטיס אשראי מתגלגל": יש לדווח לפי התקופה לפירעון, כפי שנגזר מסכום החיובים המצטבר בכרטיס ומגובה החיוב החודשי שנקבע ע"י הלקוח.

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

חלק א' - הנפקה

לוח 01

מספר כרטיסים, מספר עסקאות וסכום העסקאות - לפי מותג

	סכום העסקאות (באלפי ₪)				מספר העסקאות (ביחידות)				מספר כרטיסים (ביחידות)					
	בערבות אחרים	כרטיס נטען חד פעמי	באחריות החברה	בערבות בנקים	בערבות אחרים	כרטיס נטען חד פעמי	באחריות החברה	בערבות בנקים	בערבות אחרים	באחריות החברה	בערבות בנקים			
	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01			
01												בישראל	visa	שם המותג
02												בחו"ל		
03												סה"כ		
04												בישראל	master card	
05												בחו"ל		
06												סה"כ		
07												בישראל	ישראכרט	
08												בחו"ל		
09												סה"כ		
10												בישראל	אמריקן אקספרס	
11												בחו"ל		
12												סה"כ		
13												בישראל	דיינרס	
14												בחו"ל		
15												סה"כ		
16												בישראל	אחר	
17												בחו"ל		
18												סה"כ		
19												בישראל	סה"כ	
20												בחו"ל		
21												סה"כ		
22												בישראל	מזה: במסמך חסר	
23												בחו"ל		
24												סה"כ		
25												מזה: כרטיס מקומי		
26												כרטיסים לא פעילים		

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

חלק א' - הנפקה

לוח 02

מספר כרטיסים, מספר עסקאות וסכום העסקאות - לפי סוג כרטיס

	סכום העסקאות (באלפי ₪)				מספר העסקאות (ביחידות)				מספר כרטיסים (ביחידות)						
	בערבות אחרים	כרטיס נטען חד פעמי	באחריות החברה	בערבות בנקים	בערבות אחרים	כרטיס נטען חד פעמי	באחריות החברה	בערבות בנקים	בערבות אחרים	באחריות החברה	בערבות בנקים				
	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01				
01												בישראל	כרטיס חיוב מיידי	סוג הכרטיס	
02												בחו"ל			
03												סה"כ			
04												בישראל	כרטיס חיוב נדחה		
05												בחו"ל			
06												סה"כ			
07												בישראל	כרטיס אשראי מתגלגל		
08												בחו"ל			
09												סה"כ			
10												בישראל	כרטיס נטען		
11												בחו"ל			
12												סה"כ			
13												בישראל			סה"כ
14												בחו"ל			
15												סה"כ			

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

חלק ב' - סליקה
לוח 03

מספר בתי עסק, מספר עסקאות, סכום העסקאות ועמלת בית העסק- לפי גודל בית העסק.

	מספר בתי עסק	מספר עסקאות (ביחידות)	סכום העסקאות (באלפי ₪)	עמלת בית העסק (באלפי ₪)	
	01	02	03	04	
01					בתי עסק רשומים (שהתקשרו עם החברה)
02					בתי עסק פעילים
03					בית עסק קטן
04					בית עסק בינוני
05					בית עסק גדול
06					סה"כ
07					סליקה בחו"ל

סליקה בישראל לפי גודל בית העסק:
בתי עסק פעילים:

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

חלק ב' - סליקה

לוח 04

מספר עסקאות, סכום העסקאות ועמלות נטו- לפי מותג

	שם המותג									
	סה"כ 07	אחר 06	דיינרס 05	אמריקן אקספרס 04	ישראל כרטיס 03	master card 02	visa 01			
01								ישראלי	סליקה בישראל	מספר עסקאות (ביחידות)
02								תייר		
03								סה"כ		
04								מזה : במסמך חסר		
05								סליקה בחו"ל		
06								ישראלי	סליקה בישראל	סכום העסקאות (באלפי ₪)
07								תייר		
08								סה"כ		
09								מזה : במסמך חסר		
10								סליקה בחו"ל		
11								עמלת בית העסק	סליקה בישראל	עמלות נטו (באלפי ₪)
12								מזה : עמלה צולבת		
13								ישראלי		
14								עמלת בית העסק		
15								מזה : עמלה צולבת		
16								עמלת בית העסק		
17								מזה : עמלה צולבת		
18								עמלת בית העסק		
19								מזה : במסמך חסר		
20								מזה : עמלה צולבת		
									סליקה בחו"ל	
									עמלות אחרות	

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

חלק ב' - סליקה

לוח 05

התפלגות סך העסקאות בישראל לפי גודל עסקה

	סכום העסקאות (באלפי ₪)	מספר עסקאות (ביחידות)			
			02	01	
01			עד 50 שח	גודל עסקה: סה"כ	סליקה בישראל
02			מעל 50 עד 100 שח		
03			מעל 100 עד 200 שח		
04			מעל 200 עד 500 שח		
05			מעל 500 עד 1000 שח		
06			מעל 1000 שח		
07					

דוח על כרטיסי חיוב (רבעוני)

חלק ד' - חייבים

לוח 07

סיכון אשראי מאזני - אנשים פרטיים ומסחרי - באחריות החברה ובערבות בנקים ואחרים

01	02	03	04	05	מסחרי				אנשים פרטיים				(אלפי ₪)							
					אשראי			חייבים בגין כרטיסי אשראי (ללא חיוב ריבית)	אשראי למחזיקי כרטיס	אשראי למחזיקי כרטיס	אשראי למחזיקי כרטיס	אשראי למחזיקי כרטיס		אשראי למחזיקי כרטיס	אשראי למחזיקי כרטיס	חייבים בגין כרטיסי אשראי (ללא חיוב ריבית)				
					סה"כ	מזה: לבתי עסק	מזה: ניכיון ומוקדמות										סה"כ	סה"כ	סה"כ	סה"כ
13	12	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01								
01													באחריות החברה יתרת חוב רשומה (לפני הפרשה להפסדי אשראי) תקופה לפירעון עד חודש חודש עד שלשה חודשים שלשה חודשים עד שנה מעל שנה ללא תקופת פירעון סה"כ מזה: פגומים מזה: חובות לא פגומים -בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים מזה: חובות לא פגומים - בפיגור של 90 ימים או יותר הפרשה להפסדי אשראי יתרת חוב נטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)							
02																				
03																				
04																				
05																				
06																				
07																				
08																				
09																				
10																				
11																				
12													בערבות בנקים יתרת חוב רשומה (לפני הפרשה להפסדי אשראי) מזה: חובות לא פגומים -בפיגור של 30 ימים או יותר יתרת חוב נטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)							
13																				
14													בערבות אחרים יתרת חוב רשומה (לפני הפרשה להפסדי אשראי) מזה: חובות לא פגומים -בפיגור של 30 ימים או יותר יתרת חוב נטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)							
15																				
16																				
17																				

המפקח על הבנקים: הוראות הדיווח לפיקוח [4] (1/14)

עמ' 897-54

נספח ג' - מפתח עדכונים

תאריך	חוזר	הוראה	נושא	להוציא עמוד	להכניס עמוד
21.7.2013 (המשך)	2389		הוראות הדיווח לפיקוח	(12/11) [6] 810D-1 (12/11) [6] 810D-2-3 (12/11) [6] 810D-4 (12/11) [6] 810D-11 (12/11) [6] 810D-12 (2/12) [2] 830-1-3 (3/13) [15] 832-5-8 (3/13) [15] 832-13 (3/13) [15] 832-14 (8/12) [9] 876-11-12 (4/13) [3] 897-53 -----	*(12/11) [6] 810D-1 (7/13) [7] 810D-2-3 *(12/11) [6] 810D-4 (7/13) [7] 810D-11 *(12/11) [6] 810D-12 (7/13) [3] 830-1-3 (7/13) [16] 832-5-8 *(3/13) [15] 832-13 #(3/13) [15] 832-14 (7/13) [10] 876-11-12 (7/13) [4] 897-53 (7/13) [1] 897-54
30.7.2013	2393	889	דיווח בשעת חירום	(7/13) [17] 801-1 (9/11) [9] 801-2 (9/11) [39] 801-3 (7/13) [51] 801-4 (1/13) [74] 803-1 (7/13) [78] 803-2 ----- (7/13) [4] 897-53 (7/13) [1] 897-54	*(7/13) [17] 801-1 (7/13) [10] 801-2 *(9/11) [39] 801-3 (7/13) [52] 801-4 (7/13) [75] 803-1 (7/13) [79] 803-2 (7/13) [1] 889-1-11 *(7/13) [4] 897-53 (7/13) [2] 897-54
13.11.2013	2402		הוראות הדיווח לפיקוח	838-1-23 גרסאות שונות (7/13) [4] 897-53 (7/13) [2] 897-54	(11/13) [4] 838-1-24 *(7/13) [4] 897-53 (11/13) [3] 897-54
05.01.2014	2406	828	עמלות בגין השירותים הבנקאיים	(10/10) [2] 828-1-2 (2/10) [1] 828-4-5 (10/10) [2] 828-6-7 (7/13) [4] 897-53 (11/13) [3] 897-54	(1/14) [3] 828-1-2 (1/14) [2] 828-4-5 (1/14) [3] 828-6-7 *(7/13) [4] 897-53 (1/14) [4] 897-54
08.01.2014	2707	869	כרטיסי אשראי	869-1-6 גרסאות שונות (7/13) [4] 897-53 (1/14) [4] 897-54	(1/14) [8] 869-1-10 *(7/13) [4] 897-53 (1/14) [5] 897-54

* עמוד זה לא עודכן, אך הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו צדדית.
# תיקון טכני.